

โลกเปลี่ยนคนปรับ

รวมไทยสร้างชาติ

วิถีใหม่สู่ความยั่งยืน

รวมไทยสร้างชาติ วิถีใหม่สู่ความยั่งยืน

“อำนาจที่ยิ่งใหญ่มากับความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่”

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

เรากำลังอยู่ใน **โลกที่ไม่ใช่ใบเดิม** เป็นโลกที่พวกเราต้องเผชิญความท้าทายใหม่ 3 ประการ

- 1) **Crisis as New Normal** ปัญหาวิกฤตได้เกิดขึ้นแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนกลายเป็น “ภาวะปกติใหม่” ไม่ว่าจะเป็นมิติทางเศรษฐกิจ เช่น สงครามการค้า มิติทางสังคม เช่น โรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ อย่าง COVID-19 หรือมิติทางสิ่งแวดล้อม เช่น ฝุ่น PM 2.5, Micro-Plastics ในทะเล มิติทางความมั่นคง เช่น สงคราม Fake News สงครามไซเบอร์ วิกฤตต่าง ๆ ดังกล่าวได้ถ้าไม่ยอมเกิดภาวะ “วิกฤตเชิงซ้อน”
- 2) **Disruption as New Reality** พลวัตความเสี่ยงและภัยคุกคาม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี AI, Blockchain, IoTs หรือ 5G ทำให้วิถีชีวิตและการดำเนินธุรกิจของพวกเราถูกปรับเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ เกิดภาวะ “Collective Disruptions” ที่ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต การทำงาน และการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง
- 3) **Connected World as New Landscape** การเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมก่อให้เกิดการหลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียวของประชาคมโลก โลกที่เชื่อมต่อกันอย่างสนิท ทำให้ทุกคนต้องเผชิญกับ One World, One Destiny ที่จากนี้ไป “สุขก็จะสุขด้วยกัน ทุกข์ก็จะทุกข์ด้วยกัน”

เมื่อโลกเปลี่ยน ไทยต้องปรับ การเปลี่ยนแปลงอาจจะเป็นความจริงแท้เพียงสิ่งเดียวที่เหลืออยู่ในโลกหลังโควิด ประเด็นท้าทายคือ

- 1) ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลง (Willing for Change) มากน้อยแค่ไหน ?
- 2) ประเทศไทยมีความสามารถในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Ability to Change) มากน้อยเพียงใด ?

เจตนารมณ์ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศแรก ๆ ของโลกที่มีรายงานผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 รัฐบาลไทยโดยการนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีได้ตั้งมั่นจิตใจต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และได้มีการสั่งการเพื่อดำเนินการมาตรการต่าง ๆ อย่างทันทั่วถึง รวมทั้งมีคำสั่งให้จัดตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)” เรียกโดยย่อว่า “ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19” หรือ ศบค. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อติดตาม ประเมิน และบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั้งในและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ มีการประกาศใช้มาตรการที่เหมาะสม เช่น มาตรการ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” และการรักษาระยะห่างทางสังคม เป็นต้น ประกอบกับมีการรายงานยอดผู้ติดเชื้อประจำวัน พร้อม ๆ กับการสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้แก่ประชาชน ผ่านการดำเนินงานอย่างขะมักเขม้นของบุคลากรทางการแพทย์ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จนทำให้ยอดผู้ติดเชื้อและยอดผู้เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ของประเทศไทย จากที่เคยมีจำนวนสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ได้ลดจำนวนการติดเชื้อในประเทศลงเป็นลำดับ และกลายเป็นประเทศที่มีจำนวนยอดผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตสะสมอยู่ในอันดับท้าย ๆ ของโลก ด้วยความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน ทำให้ประเทศไทยได้รับการยกย่องจากองค์การอนามัยโลกและนานาอารยประเทศ ในด้านการบริหารจัดการสาธารณสุขและการรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

วิกฤตโรคโควิด-19 ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนสู่ “รูปแบบวิถีชีวิตใหม่” (New Normal) รัฐบาลไทยโดยนายกรัฐมนตรี ได้แสดงเจตจำนงอย่างแรงกล้าในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานในช่วงวิกฤตโรคโควิด-19 ดังจะเห็นได้จากแถลงการณ์ “วิธีการทำงานแบบ New Normal ของนายกรัฐมนตรี” เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ภายใต้แนวความคิด “รวมไทยสร้างชาติ” ซึ่งเป็นการแสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจนของนายกรัฐมนตรีในการขับเคลื่อนประเทศไทย ให้ก้าวพ้นวิกฤตและขับเคลื่อนไปสู่อนาคต เพื่อความเป็นปกติสุขของประชาชนชาวไทยทุกคน

แถลงการณ์ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี “วิธีการทำงานแบบ New Normal ของนายกรัฐมนตรี”¹

สวัสดีครับพี่น้องประชาชนทุกท่าน

วันนี้ เป็นครั้งแรกในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ที่ผมรู้สึกเบาใจในระดับหนึ่ง และคิดว่า สามารถพูดกับพี่น้องประชาชนได้ว่า ตอนนี้เราเริ่มมองเห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์แล้วนะครับ หลังจากที่วิกฤตโควิดได้สร้างความเสียหายมากมายมหาศาลไปทั่วโลก พร้อมกับสร้างความเดือดร้อน แสนสาหัสกับชีวิตความเป็นอยู่ และการทำมาหากินของพี่น้องหลายสิบล้านคนในประเทศไทย

ตอนนี้ แม้จะยังประกาศชัยชนะที่เรามีต่อโควิดได้ไม่เต็มที่นัก แต่อย่างน้อยเรารู้ว่า การระบาดของโควิด ลดลงไปอยู่ในระดับที่เราสามารถควบคุมได้ และได้รับการยอมรับว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่รับมือกับโควิดได้ดีที่สุดในโลก อะไรที่ผ่อนปรนได้ ก็ได้ดำเนินการผ่อนปรนให้ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ช่วงเวลาแบบนี้ พวกเราทุกคนยังต้อง “การ์ดไม่ตก” เรายังต้องระมัดระวังให้มาก ต้องใส่หน้ากาก หมั่นล้างมือ และยังคงต้องเว้นระยะห่างทางสังคม ตลอดจนหลีกเลี่ยงกิจกรรมการรวมตัวกันในที่คนเยอะ เพราะเราเห็นตัวอย่าง ที่เกิดขึ้นในประเทศอื่น ๆ แล้วว่า โควิดสามารถกลับมาระบาดรอบ 2 ได้ตลอดเวลา หากเราประมาท

วันนี้ เรายังต้องเตรียมรับมือกับอีกหนึ่งความท้าทายที่หนักหนาสาหัสกว่า ที่รอเราอยู่ข้างหน้าด้วย นั่นคือ การทำให้คนไทยสามารถกลับมาทำมาหากินกันได้ดังเดิมอีกครั้ง หลังจากที่ถูกโควิดได้ทำลายความสามารถในการหาเลี้ยงปากท้องของคนนับล้าน ๆ ทำลายธุรกิจทุกขนาด และบังคับให้หลายล้านครัวเรือนต้องนำเงินออมที่เคยเก็บไว้ ออกมาใช้จนหมด ที่แย่ไปกว่านั้น คือทั่วโลกยังคงวิตกกังวล และไม่มีใครรู้ว่า เราจะสามารถกลับไปใช้ชีวิตกันเหมือนเดิมได้อีกเมื่อใด

สิ่งที่ผมต้องการคือ ทำให้ประเทศไทยของเรา กลายเป็นตัวอย่างการบริหารที่ดี ในเรื่องการพลิกฟื้นเศรษฐกิจ เหมือนกับที่เราเป็นตัวอย่างที่ดีที่ทั่วโลกยอมรับ ในเรื่องของการจัดการด้านสาธารณสุขได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นวันนี้ ผมอยากจะทำถึงสิ่งที่เราต้องทำ เพื่อจะพลิกฟื้นเศรษฐกิจให้กลับมาให้ได้โดยเร็ว

¹ ที่มา: คำกล่าวสุนทรพจน์ นายกรัฐมนตรี เว็บไซต์รัฐบาลไทย(<https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/32447>)

ผมขอพูดอีกครั้งว่า วิกฤตโควิดครั้งนี้ ทำให้ผมได้ตระหนักชัดว่า ประเทศไทยของเรามีความแข็งแกร่ง ที่เป็นสุดยอดไม่แพ้ประเทศใดในโลก อยู่ 2 เรื่อง ซึ่งมันเกี่ยวกับ “ความเป็นไทย” ของพวกเราทุกคน

ความพิเศษของความเป็นไทย 2 เรื่อง ที่ทำให้ผมทึ่ง และรู้สึกมีความหวัง ว่าเราจะสามารถขับเคลื่อนประเทศไทยไปข้างหน้าได้อย่างรวดเร็ว และน่าภาคภูมิใจ คือ

หนึ่ง ผมได้เห็นความพร้อมใจกันของคนไทย ที่จะร่วมมือกันอย่างเป็นหนึ่งเดียว ทำงานด้วยกัน และช่วยเหลือกันในยามวิกฤต อย่างที่เราได้เห็นในข่าวต่าง ๆ แม้กระทั่งคนที่มีกำลังน้อยหรือแทบจะไม่มี ก็ยังเอาส่วนของตัวเองมาแบ่งปันให้คนอื่นได้มีกินด้วย หรือ คนที่พร้อมยอมเอาสุขภาพของตัวเองไปเสี่ยง เพื่อช่วยเหลือดูแลรักษาสุขภาพของคนอื่น นี่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทุกพื้นที่ ทั่วประเทศไทยของเรา และเป็นสิ่งที่ผมประทับใจอย่างที่สุด

ความพิเศษของความเป็นไทยเรื่องที่ 2 คือ ประเทศของเรามีคนเก่งที่มีความสามารถอยู่เยอะมาก และอยู่ในทุกระดับของสังคม เป็นคนที่มีความคิดดี ๆ มีผลกระทัด และมีความพร้อมใจ ต้องการที่จะช่วยประเทศชาติ โดยไม่มีข้อแม้ นั่นทำให้ผมกลับมาถามตัวเองว่า ในเมื่อประเทศเรามีคนเก่งเยอะขนาดนี้ เรามีคนที่พร้อมใจ ที่จะจับมือกันช่วยเหลือประเทศชาติเยอะมาก แล้วทำไมเราถึงไม่จับมือ ร่วมแรงร่วมใจกันทั้งประเทศแบบนี้ไปตลอด ทำงานขับเคลื่อนประเทศไปด้วยกัน ให้เหมือนกับตอนที่เราร่วมมือกันฟันฝ่าวิกฤต

ดังนั้น เพื่อช่วยกันขับเคลื่อนประเทศ และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น เร็วขึ้น และก้าวไปข้างหน้าได้ไกลมากขึ้น ผมคิดว่าถึงเวลาแล้ว ที่รัฐบาลและทั้งประเทศควรจะทำหน้าที่ทุกวัน ให้เหมือนกับว่าเราอยู่ในวิกฤต เราต้องก้าวข้ามเกมการเมือง และลงมือทำงานกันอย่างจริงจัง ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยมากขึ้น ในฐานะที่พวกเราคือคนที่ประชาชนเลือกให้มาเป็นตัวแทนทำงานบริหารประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

ทุกคนพูดกันว่า หลังวิกฤตโควิดครั้งนี้ โลกของเราจะเปลี่ยนไป เป็นเหมือนโลกใบใหม่ ที่ไม่เหมือนเดิม และเราจะต้องใช้ชีวิตกันในรูปแบบใหม่ แบบที่เรียกว่า New Normal เพื่อที่จะอยู่รอดและก้าวต่อไปข้างหน้าได้ ซึ่งหมายความรวมถึงการทำงานของรัฐบาลด้วย

วันนี้ ผมจึงขอประกาศให้ทุกท่านทราบว่า เมื่อเราเข้าสู่โลกใหม่ จากนี้เป็นต้นไป การทำงานของรัฐบาล จะต้อง New Normal ปรับเปลี่ยนเป็นวิธีการทำงานแบบใหม่ด้วย

หนึ่ง - “ผืนิกทุกภาคส่วนร่วมวางอนาคตประเทศไทย”

ต่อไปนี้รัฐบาลจะต้องทำงาน โดยดึงทุกภาคส่วน และทุกระดับในสังคม เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทมากขึ้น ในการช่วยกันกำหนดอนาคตของประเทศ

หลังโควิด ผมจะปรับวิธีการวางแผน และกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้ที่จะได้รับผลจากนโยบายต่าง ๆ เหล่านั้น ได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่ใช่แค่รับรู้นโยบายต่าง ๆ จากการอ่านข่าวทางหนังสือพิมพ์หรือสื่อออนไลน์เหมือนที่ผ่านมา ๆ มา ต่อไปนี้ประชาชนต้องมีโอกาสมีส่วนร่วม รัฐบาลต้องได้ยินเสียงของประชาชน และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้มากขึ้น

แนวความคิดนี้เกิดจาก ในช่วงเวลาที่แย่ที่สุดของวิกฤตโควิด ผมได้เดินทางไปพบปะกับสมาคมภาคธุรกิจต่าง ๆ ด้วยตัวของผมเอง ได้รับฟังและหารือกับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ความเดือดร้อนโดยตรง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก ผมจึงอยากจะต่อยอดวิธีการทำงานแบบนี้

สิ่งที่ผมต้องทำ ในฐานะผู้นำประเทศ คือ เปิดโอกาสให้คนมากมายที่มีความปรารถนาดี และอยากจะช่วยกันขับเคลื่อนประเทศ แต่ไม่เคยมีโอกาสมาก่อน ได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมมากขึ้น ผมต้องทำให้พื้นที่ซึ่งที่สำคัญตัวนี้ นั่นคือความสามารถของคนในประเทศ ได้ถูกนำมาใช้ ช่วยขับเคลื่อนประเทศไทยของเราให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ในช่วงสัปดาห์ข้างหน้า ผมจะขอให้แต่ละภาคส่วนเตรียมการเข้ามานำเสนอวิสัยทัศน์ และความคิด ในการเปลี่ยนโฉมและขับเคลื่อนภาคส่วนของท่าน ไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยนำพาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าให้ได้ไกลขึ้น และรวดเร็วขึ้นด้วย

โดยหลังจากได้รับความคิดเห็นต่าง ๆ มาแล้ว รัฐบาลจะพิจารณาความเป็นไปได้ ศึกษาข้อดี ข้อเสียของข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในวิธีการที่โปร่งใส และเปิดกว้าง ทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อหาหนทางที่ดีที่สุดที่จะดำเนินการโครงการนั้น ๆ ให้เกิดขึ้นจริง อย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

ผมเชื่อว่า คนไทยทุกคนมีความสามารถและมีบทบาทที่จะช่วยกันนำพาประเทศไทยก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองได้ ไม่ว่าคุณจะเป็นรัฐมนตรี ข้าราชการ เจ้าของธุรกิจ พนักงานบริษัท คนประกอบอาชีพต่าง ๆ เกษตรกร ครู หรือตัวแทนจากภาคประชาสังคม ทุกคนมีบทบาทที่จะช่วยประเทศได้ เพราะเมื่อทุกคนสามารถยกระดับชีวิตของตัวเองให้ดีขึ้น สังคมโดยรวมก็จะดีขึ้นตามไปด้วย ในเมื่อประเทศไทยเป็นของเราทุกคน ถ้าเราจับมือกันให้แน่น เราจะเจอวิธีแก้ไขปัญหามาบางอย่าง ที่เราเคยคิดว่าเป็นปัญหาที่ไม่มีทางออก

อย่างที่สอง ที่ต้องเปลี่ยน คือ “การประเมินผลงานภาครัฐ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริง”

ผมได้ตัดสินใจแล้วว่า เมื่อเราเลือกที่จะปรับวิธีการทำงานของรัฐบาล โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมมากขึ้น เราก็ควรต้องเปลี่ยนระบบประเมินผลการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย เพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของรัฐบาล ว่ามันได้สร้างประโยชน์ให้กับประชาชนตามที่เราคาดหวังไว้หรือไม่

เราต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเราต้องกำจัดสิ่งที่ทำแล้วเสียเปล่า ไม่มีประโยชน์ ต่อประชาชน ออกไปให้ได้มากที่สุด ดังนั้น สิ่งที่ผมจะทำให้เกิดขึ้นเป็นอันดับต่อไปก็คือ ผมจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีบทบาทในการประเมินผล และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ ให้ผู้บริหารระดับสูงในรัฐบาลได้รับทราบโดยตรงได้ด้วย

อย่างที่สาม ที่ต้องทำ คือ “การทำงานเชิงรุก”

ในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง เราต้องทำงานให้บูรณาการมากขึ้น และผมจะทำงานเชิงรุกมากขึ้น โดยจะกำหนดนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่จะสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้กับกระทรวงต่าง ๆ ทำขึ้นมาขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี โดยผมจะติดตามกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ขึ้นจริง อย่างมีประสิทธิภาพ

ผมรู้ว่า เมื่อเราเริ่มทำงานในวิธีการแบบใหม่ อาจจะมีเสียงคัดค้าน ไม่เห็นด้วย หรือมีการวิพากษ์วิจารณ์เกิดขึ้น ซึ่งผมพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และหากเป็นข้อเสนอแนะที่ดี ผมก็พร้อมที่จะทำตามข้อเสนอแนะนั้นด้วย

เพราะประชาชนคนไทยรอไม่ได้อีกต่อไปแล้วครับ คนไทยควรจะได้ก้าวไปสู่การมีชีวิตที่ดีขึ้น มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น ดังนั้น เราต้องไม่เสียเวลาไปกับการถกเถียงกันอย่างไม่รู้สิ้นสุดแล้วปล่อยให้คนไทย ต้องอดทนรอต่อไปอีกเป็นเดือน ๆ ปี ๆ หยุดอยู่กับที่ แทนที่จะได้ก้าวเดินต่อไปข้างหน้า

เราต้องหยุดเสียเวลาไปกับการคุยเรื่องไม่สร้างสรรค์ เราต้องหยุด ไม่ปล่อยให้เกมการเมือง ที่ไม่สุจริต บิดเบือนข้อเท็จจริง มาดึงรั้งการก้าวเดินไปข้างหน้าของประเทศโดยไม่จำเป็น เป้าหมายข้างหน้าที่มีความเจริญรุ่งเรืองของประเทศรอเราอยู่ เส้นทางนี้ไม่ไกล แต่ก็ไม่ได้ไกลจนเกินไป ถ้าเราทุกคนร่วมมือกัน

เพราะฉะนั้น ผมจึงอยากเชิญชวนพี่น้องประชาชนคนไทยทุกคน ได้ตัดสินใจร่วมกันวันนี้ ว่า เราจะเดินหน้าภารกิจที่สำคัญนี้ไปด้วยกัน นั่นคือภารกิจ “รวมไทยสร้างชาติ” โดยคนไทยทุกคน

ผมได้ตัดสินใจอย่างแน่วแน่ ตามที่กล่าวมาข้างต้น และผมหวังว่าวิกฤตครั้งนี้จะช่วยให้เราเปลี่ยนโฉมหน้าของประเทศ ให้ประเทศไทยก้าวเดินออกจากหายนะโควิด ไปเป็นประเทศที่แข็งแกร่งขึ้นกว่าเดิม ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศมากขึ้น และมีความแน่นแฟ้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้นกว่าเดิม ด้วยรากเหง้าของความเป็นไทย ด้วยความเสียสละร่วมกันของพวกเราคนไทยทุกคน และด้วยความรักที่เรารักที่พี่น้องคนไทยมีให้แก่กัน วันนี้ เราต้องเริ่มวางรากฐานสำหรับความรุ่งเรืององงงามที่ยั่งยืนของประเทศ และเปิดทางให้คนไทยได้มีโอกาสค้นพบตัวตนที่ดี และมีความแข็งแกร่งของตัวเองอีกครั้ง

นี่คือเวลาที่โลกเปลี่ยน และเราจะต้องเปลี่ยนด้วย

ที่สำคัญ นี่คือเวลาแห่งโอกาส ที่จะขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนคนไทยทุกคน

ขอบคุณมากครับ

ประเทศไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน

หากพิจารณาทบทวนจากอดีตถึงปัจจุบัน ในห้วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการรับมือกับพลวัตโลกที่เปลี่ยนแปลงผ่าน 3 วาระยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เริ่มต้นจาก “โชติช่วงชัชวาล” ในสมัยพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ มาสู่ “เปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า” ในสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และล่าสุด “รวมไทยสร้างชาติ” ในสมัยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (ดูรูปที่ 1)

โชติช่วง ชัชวาล

พ.ศ. 2524 ประเทศไทยสามารถนำทิวทัศน์ธรรมชาติจากอ่าวไทยมาใช้ประโยชน์ทดแทนเชื้อเพลิงซึ่งมีราคาแพงได้เป็นครั้งแรก และนับเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศสู่ยุคโชติช่วงชัชวาลอย่างแท้จริง

เปลี่ยนสนามรบ เป็นสนามการค้า

เป็นการทูตแนวใหม่โดยทำให้ประเทศที่มีอุดมการณ์และระบอบการปกครองต่างกัน หันมาร่วมมือกันในด้านที่ไม่มีความขัดแย้งกันได้ นั่นคือทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งทำให้ทุกประเทศในอินโดจีนหันมาเจรจาหรือกับไทยด้านการค้าการลงทุน นอกจากนี้แนวคิดดังกล่าว ยังนำไปสู่การสร้างสันติภาพในภูมิภาค โดยไทยได้เข้าไปช่วยเหลือในการเจรจา นำสันติภาพมาสู่กับพม่าเป็นผลสำเร็จ

รวมไทย สร้างชาติ

นำพาประเทศให้ก้าวพ้นจากกับดักพร้อม ๆ กับผนึกกำลังปฏิรูปประเทศสู่ความมั่นคงและความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนในโลกหลังโควิด โดยยึดสัญญาประชาคม 3 ประการ

- สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก
- เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง
- น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

รูปที่ 1 : วาระยุทธศาสตร์ประเทศไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน

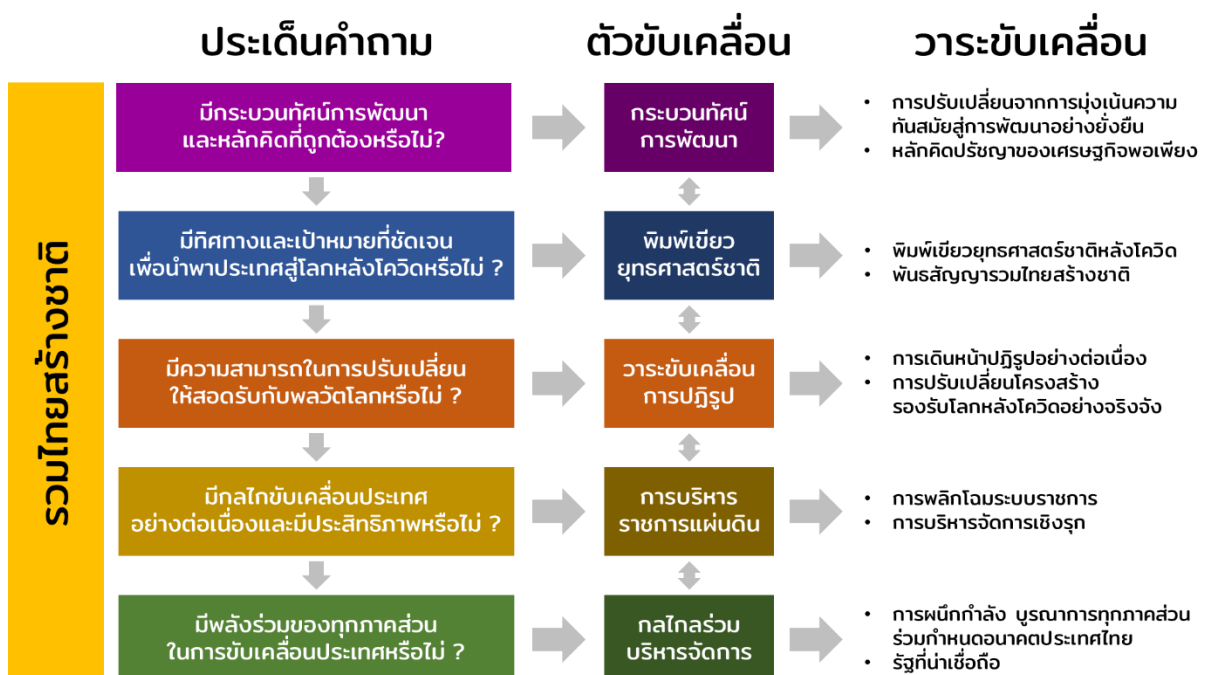
รวมไทยสร้างชาติ เป็นวาระยุทธศาสตร์ที่มุ่งมั่นนำพาประเทศไทยให้ก้าวพ้นจากกับดักความเหลื่อมล้ำ กับดักความขัดแย้งที่รุนแรง และกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ด้วยการผนึกกำลังทุกภาคส่วน ขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงโครงสร้างอย่างจริงจัง เพื่อปรับเปลี่ยนสู่ประเทศที่มีความมั่นคงและความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนในโลกหลังโควิด โดยยึดสัญญาประชาคม 3 ประการ

- 1) สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก
- 2) เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง
- 3) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

“รวมไทยสร้างชาติ” : วาระยุทธศาสตร์ประเทศไทยในโลกหลังโควิด

เพื่อถอดรหัสแนวคิด**รวมไทยสร้างชาติ** จากวาระยุทธศาสตร์ (Strategic Agenda) สู่วาระขับเคลื่อน (Action Agenda) อาจถึงเวลาที่ประชาชนคนไทยต้องมาร่วมกันตอบ 5 ประเด็นคำถามสำคัญดังต่อไปนี้

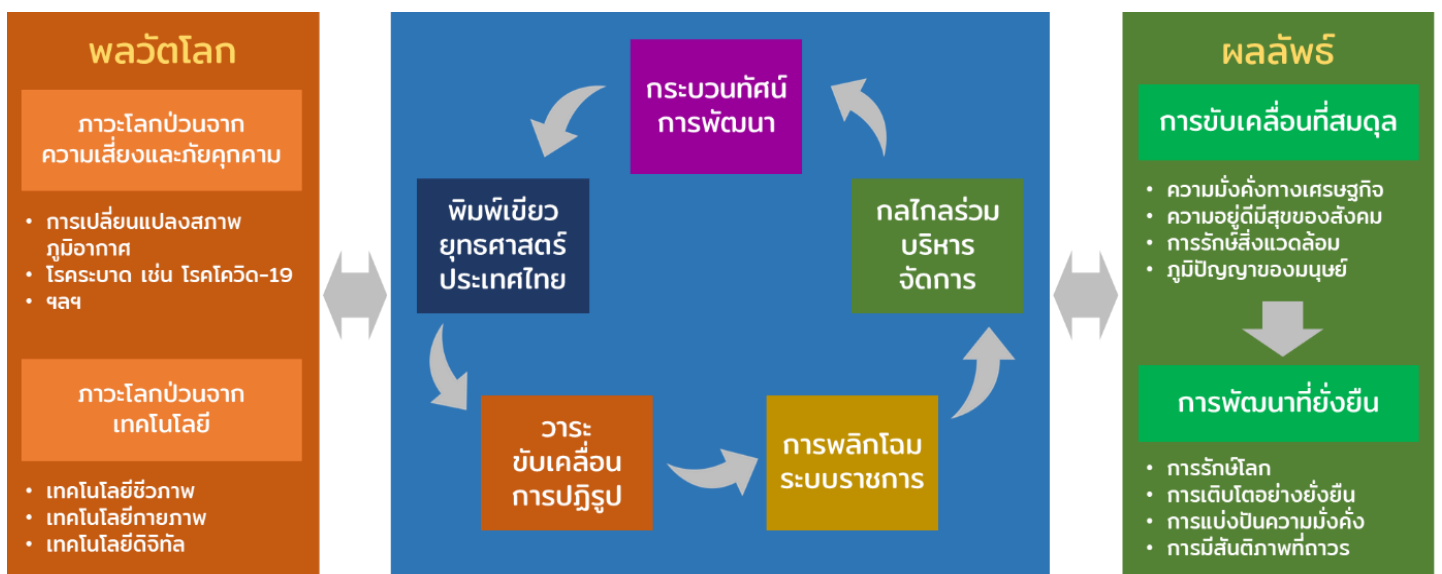
- 1) ประเทศไทยมีกระบวนการพัฒนาและหลักคิดที่ถูกต้องหรือไม่ ?
  - 2) ประเทศไทยมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อนำพาประเทศไทยสู่โลกหลังโควิดหรือไม่ ?
  - 3) ประเทศไทยมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับพลวัตโลกหรือไม่ ?
  - 4) ประเทศไทยมีกลไกขับเคลื่อนประเทศอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพหรือไม่ ?
  - 5) ประเทศไทยมีพลังร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนประเทศหรือไม่ ?
- (ดูรูปที่ 2)

รูปที่ 2 : 5 ประเด็นคำถามขับเคลื่อน “รวมไทยสร้างชาติ”

กระบวนการทัศน์การพัฒนา

พลวัตโลกหลังโควิด จะนำมาซึ่งชุดของวิกฤต ภัยคุกคาม และความเสี่ยงชุดใหม่ พร้อม ๆ กับชุดของโอกาสชุดใหม่ด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อให้รับมือกับการปรับโครงสร้างโลกครั้งใหญ่นี้ พวกเราจำเป็นต้องเร่งทบทวน “กระบวนการทัศน์การพัฒนา” ที่มีอยู่เดิม ที่มีลักษณะ “กึ่งสูงกึ่งดิ่ง” ระหว่างการพัฒนาที่มุ่งสู่ความทันสมัย กับการพัฒนาที่มุ่งสู่ความยั่งยืน โควิด-19 ทำให้เราต้องปรับสู่กระบวนการพัฒนาที่มุ่งสู่ความยั่งยืนอย่างจริงจัง โดยมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนขึ้น มีวาระขับเคลื่อนการปฏิรูปที่เป็นรูปธรรมและมุ่งผลสัมฤทธิ์มากขึ้น สร้างรัฐที่น่าเชื่อถือที่มีระบบการบริหารจัดการเชิงรุกโดยยึดประชาชนเป็นสำคัญ และพัฒนากลไกร่วมบริหาร เพื่อนึกกำลังทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดอนาคตประเทศไทย (ดูรูปที่ 3)

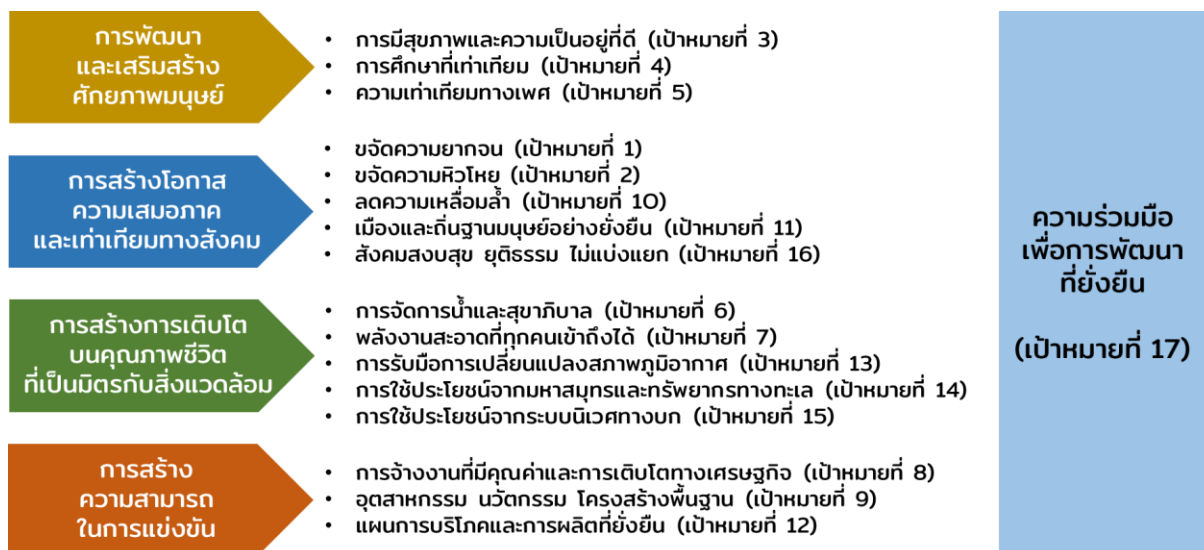
รูปที่ 3 : “รวมไทยสร้างชาติ” เตรียมพร้อมสู่โลกหลังโควิด

วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ประเทศไทย

อาจถึงเวลาที่ต้องถอดรหัสกระบวนการพัฒนาที่มุ่งสู่ความยั่งยืนผ่านกลไก “7 ขยับปรับเปลี่ยนโลก” และใช้ “7 ขยับปรับเปลี่ยนโลก” เป็นแนวทางในการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้วยการร่วมกำหนด **วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ประเทศไทย** ชุดใหม่ ที่สอดคล้องกับเงื่อนไขและพลวัตของโลกหลังโควิด เป็นวิสัยทัศน์ที่ก้าวข้ามความคิดที่เอาประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ไปเป็นความคิดที่เอาโลกเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการก้าวข้ามความคิดของการสร้างเพียงเมืองชาติ ไปเป็นความคิดของการสร้างคนไทยที่เป็นพลเมืองโลก ด้วยในขณะเดียวกัน

พร้อม ๆ กันนั้น ต้องเป็นพิมพ์เขียวที่มี**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** เป็นรากฐานที่แผ่ซ่านไปทั่วทุก อณูของยุทธศาสตร์ ไม่ใช่เพียงแต่อ้างอิงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบ “ผิวเผิน” โดยไม่มีการตกผลึกทาง ความคิดที่เพียงพอ หรือเป็นพิมพ์เขียวยุทธศาสตร์ที่เป็นเพียง “ชุดขายฝัน” ที่ดูดี แต่ไม่สามารถแปลงไปสู่การ ปฏิบัติที่มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

มิเพียงเท่านั้น ยังต้องเป็นพิมพ์เขียวที่มีการเชื่อมโยงประเด็นเชิงยุทธศาสตร์กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) อย่างชัดเจนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ มนุษย์ มิติการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางสังคม มิติการสร้างการเติบโตบนคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มิติการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนมิติความร่วมมือเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน (ดูรูปที่ 4)

รูปที่ 4 : เชื่อมโยงประเด็นเชิงยุทธศาสตร์กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาวะปกติใหม่ในโลกหลังโควิด นำมาสู่สัญญาประชาคมระหว่างทุกภาคส่วนชุดใหม่ที่จะเป็น หลักประกันในการสร้างพลังร่วมขับเคลื่อนพิมพ์เขียวยุทธศาสตร์ประเทศไทยให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็น รูปธรรม

สัญญาประชาคม **รวมไทยสร้างชาติ** ตั้งอยู่บน 3 หลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก
- 2) เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง
- 3) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักการ 3 ประการในสัญญาประชาคม “รวมไทยสร้างชาติ” จะถูกถอดรหัสออกมาเป็น “7 พันธสัญญา” ซึ่งเป็นฉันทามติของทุกภาคส่วนที่ต้องการเห็นสังคมไทยเป็นสังคมที่ Clean & Clear, Free & Fair และ Care & Share ภายใต้ “ความไว้วางใจ” ระหว่างกัน (ดูรูปที่ 5)

รูปที่ 5 : 7 พันธสัญญา รวมไทยสร้างชาติ

พันธสัญญา 7 ประการ ประกอบไปด้วย

- 1) เป็น **สังคมนิติธรรม** ที่ปกครองโดยกฎหมาย (Rule of Law) ที่สมาชิกในสังคมทุกคนจะได้รับความคุ้มครองอย่าง “เท่าเทียมกัน” และในการบังคับใช้กฎหมายก็จะบังคับใช้ให้เสมอเหมือนกัน
- 2) เป็น **สังคมธรรมาธิปไตย** ที่ใช้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม มากกว่าเพียงมาตรฐานทางกฎหมาย
- 3) เป็น **สังคมเปิด** ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ มุ่งลดทอนความเป็นอภิสิทธิ์ชนในทุกรูปแบบ ไม่ใช่ “สังคมปิด” ที่จำกัดการเข้าถึงทรัพยากรและสิทธิประโยชน์เฉพาะกลุ่มจำเพาะราย
- 4) เป็น **สังคมแห่งโอกาส** ที่ส่งเสริมให้มีการเลื่อนไหลขยับชั้นของผู้คนในสังคมอย่างเป็นอิสระ โดยการขยับปรับเปลี่ยนสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปตามความรู้

ความสามารถ ศักยภาพ บนหลักคิดของความเท่าเทียม มากกว่าการเป็นสังคมที่มีการจำแนก
ชนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการจำแนกโดยนิตินัยหรือพฤตินัย

- 5) เป็น **สังคมเติมพลังประชาชน** ที่เต็มอำนาจ เสริมศักยภาพประชาชน เปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน มากกว่าเป็นสังคมที่พึ่งพารัฐ เพื่อปรับเปลี่ยนพลเมืองที่เฉื่อยชา เป็นพลเมืองที่ตื่นตัว รองรับการเผชิญกับประเด็นท้าทายร่วมกันในโลกหลังโควิด
- 6) เป็น **สังคมแห่งความพอเพียง** ที่ผู้คน เมื่อขาดต้องรู้จักเติม เมื่อพอต้องรู้จักหยุด และเมื่อเกินต้องรู้จักปัน สังคมแห่งความพอเพียงเป็นฐานรากของการสร้างสังคมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน
- 7) เป็น **สังคมพหุวัฒนธรรม** ที่ยอมรับและเคารพความหลากหลายของชาติพันธุ์ อัตลักษณ์ คุณค่า และความเชื่อที่แตกต่าง ควบคู่ไปกับการเป็น “สังคมพหุพลเมือง” ที่ประชาชนมีหลากหลายบทบาทหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทบาทหน้าที่ของการเป็นพลเมืองชาติและการเป็นพลเมืองโลก

7 พันธสัญญา ภายใต้สัญญาประชาคมรวมไทยสร้างชาติ จะเป็นการเปิดพื้นที่ร่วม (Common Ground) ให้กับทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อที่จะสร้างเจตจำนงร่วม (Common Goal) ในการก้าวข้ามกับดักและนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงและความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนในโลกหลังโควิดอย่างแท้จริง

วาระปฏิรูปประเทศไทย

พิมพ์เขียวยุทธศาสตร์ประเทศไทย ชุดใหม่ภายใต้**รวมไทยสร้างชาติ** จะเป็นตัวกำกับวาระปฏิรูปประเทศไทยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ในห้วงหลายปีที่ผ่านมา เราพยายามขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แม้จะเริ่มเห็นความคืบหน้าในระดับหนึ่ง แต่ต้องยอมรับว่าหนทางของการปฏิรูปประเทศยังอีกยาวไกล การเผชิญกับแรงกดดันจากภายนอกและแรงปะทะจากภายใน ทำให้ประเทศไทยอยู่ในภาวะเสี่ยง ผู้นำประเทศจะต้องมีความมุ่งมั่นและใช้ความกล้าหาญในการตัดสินใจขับเคลื่อน “การปฏิรูปเชิงโครงสร้าง” อย่างเป็นระบบและจริงจัง หากดำเนินการสำเร็จจะถือเป็นการปฏิรูปประเทศครั้งใหญ่ครั้งที่ 2 ต่อจากการปฏิรูปเชิงโครงสร้างครั้งใหญ่ในสมัยสั้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 5

ที่สำคัญ ปฐมบทของการปฏิรูปต้องเริ่มต้นในใจคน โดยตระหนักว่า “ไม่ปรับไม่รอด ไม่เปลี่ยนไม่ได้” การเปลี่ยนแปลงจึงต้องเริ่มต้นจาก “การปฏิรูปจากภายใน” (Reform from Within) ในตัวคนไทย ด้วยการปลุก “จิตวิญญาณการปฏิรูป” (Reform Spirit) ให้เกิดขึ้น หากขาดซึ่งจิตวิญญาณการปฏิรูป โอกาสที่

จะเรียกหาภูมิปัญญามหาชนและจิตวิญญาณเพื่อส่วนรวม เพื่อสานพลังขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงโครงสร้างของประเทศก็เป็นไปได้ยาก

ถึงเวลาที่ประเทศไทยต้องขับเคลื่อนการปฏิรูปอย่างจริงจัง ด้วยการ **“ปรับสมดุลเชิงโครงสร้าง” (Systemic Rebalance)** ใน 4 มิติสำคัญ

- **ปรับสมดุลระหว่างรัฐกับชาติ (Regimental Rebalance)** เพื่อให้การพัฒนารัฐผ่านกระบวนการพัฒนาระบบราชการ และการพัฒนาชาติผ่านกระบวนการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ไปในทิศทางเดียวกัน
- **ปรับสมดุลในการพัฒนา (Developmental Rebalance)** จากการเน้นการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว เป็นการสร้างความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญามนุษย์
- **ปรับสมดุลในการปกครอง (Governmental Rebalance)** ให้เกิดสังคมที่ Clean & Clear, Free & Fair และ Care & Share บนความไว้วางใจกัน เพื่อเปลี่ยนจาก “สังคมของพวกกู” เป็น “สังคมของพวกเรา” และ
- **ปรับสมดุลเชิงวัฒนธรรม (Cultural Rebalance)** เพื่อรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมสากล วัฒนธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมในโลกเสมือน

การพลิกโฉมระบบราชการ

คู่ขนานไปกับการขับเคลื่อนวาระปฏิรูปคือการบริหารราชการแผ่นดิน ภายใต้ภาวะปกติใหม่ การบริหารราชการแผ่นดินแบบที่เป็นอยู่อาจไม่ตอบโจทย์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพลิกโฉมระบบราชการ (Administrative Renewal) ให้สอดคล้องกับ **“วิธีการทำงานแบบ New Normal ของนายกรัฐมนตรี”** โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ (Better Governance, Happier Citizen)

การพลิกโฉมระบบราชการ จะต้องสอดคล้องกับสัญญาประชาคม และพันธสัญญา **“รวมไทยสร้างชาติ”** โดยสะท้อนผ่าน

1) การเป็นระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centered Administration)

- จาก ให้บริการที่เป็นมาตรฐานตามสิทธิพื้นฐาน
ของบุคคลที่รัฐกำหนด เป็น ให้บริการตามความต้องการเฉพาะปัจเจก
บุคคล โดยแต่ละบุคคลสามารถออกแบบ
หรือเลือกรูปแบบหรือวิธีการในการรับ
บริการได้
- จาก ให้บริการประชาชนตามเวลาราชการ เป็น ให้บริการประชาชนตลอดเวลา (24/7)
- จาก ให้บริการประชาชนตามภารกิจและ
อำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็น เชื่อมโยงทุกส่วนราชการในการตอบโจทย์
ประชาชน
- จาก ให้บริการเมื่อได้รับการร้องขอ เป็น ให้บริการเชิงรุกและนำเสนอบริการที่
เหมาะสมแก่ผู้รับบริการแต่ละบุคคล
- จาก ขอรับบริการได้ ณ หน่วยงานที่รับผิดชอบ เป็น ขอรับบริการได้หลากหลายช่องทาง และ
ขอรับบริการได้หลากหลายบริการ ณ
ช่องทางเดียว

2) การเป็นระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and Connected Administration)

- จาก เปิดเผยข้อมูลตามที่ประชาชนร้องขอ
เป็นการเฉพาะราย และการเปิดเผยข้อมูล
ที่จำกัด เป็น เปิดเผยข้อมูลในรูปแบบค่าตั้งต้น
(Default) ที่นำไปใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องรอ
ให้ประชาชนร้องขอ
- จาก เก็บข้อมูลแบบแยกส่วนตามแต่ละ
หน่วยงานของรัฐ เป็น ใช้และแลกเปลี่ยนหรือแชร์ข้อมูลร่วมกัน
ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
- จาก ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วม
ในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นกับ
ภาครัฐ เป็น ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วม
ในการให้คำปรึกษา ร่วมตัดสินใจ ร่วม
ตรวจสอบ เพื่อสร้างความรู้สึกลงในการเป็น
ส่วนหนึ่งของการดำเนินงานภาครัฐ

3) การเป็นระบบราชการที่มีสมรรถนะสูง

(Smart & High-Performance Administration)

- จาก **ดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพ** เป็น ดำเนินงานที่ตอบสนองทันที ทันเวลาและทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการคาดการณ์และวางแผนดำเนินงานล่วงหน้า
- จาก **มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญเฉพาะทาง** เป็น มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญในหลากหลายสาขาวิชา (สหวิทยาการ) และข้ามสาขาวิชา
- จาก **นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างจำกัด** เป็น นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- จาก **กำหนดนโยบายสาธารณะโดยยึดประสบการณ์ของผู้กำหนดนโยบายเป็นสำคัญ** เป็น กำหนดนโยบายสาธารณะโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนและใช้ข้อมูลเชิงลึกเป็นสำคัญ
- จาก **ทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน** เป็น บูรณาการการทำงานร่วมกันเชิงยุทธศาสตร์ตั้งแต่ระดับการวางนโยบายไปจนถึงการนำไปปฏิบัติและการประเมินผลสัมฤทธิ์
- จาก **ทำงานโดยยังไม่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างสมบูรณ์แบบ** เป็น ทำงานเชื่อมโยงผ่านระบบดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ
- จาก **ทำงาน ณ สถานที่ราชการ** เป็น ทำงาน ณ สถานที่ใดก็ได้ทั่วทุกมุมโลก
- จาก **โครงสร้างองค์กรที่มีความเป็นอิสระทำให้ขาดการเชื่อมโยงการดำเนินงานและข้อมูล ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด** เป็น การใช้ประโยชน์หน่วยงานสนับสนุนร่วมกันเพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และสร้างนวัตกรรมการทำงานใหม่ ๆ

การพลิกโฉมระบบราชการเป็นการปรับเปลี่ยนการบริหารราชการแผ่นดินไปสู่ “การบริหารจัดการเชิงรุก” เพื่อให้สามารถรับมือกับพลวัตในโลกหลังโควิดที่เต็มไปด้วยความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความกำกวม อย่างมีประสิทธิภาพ

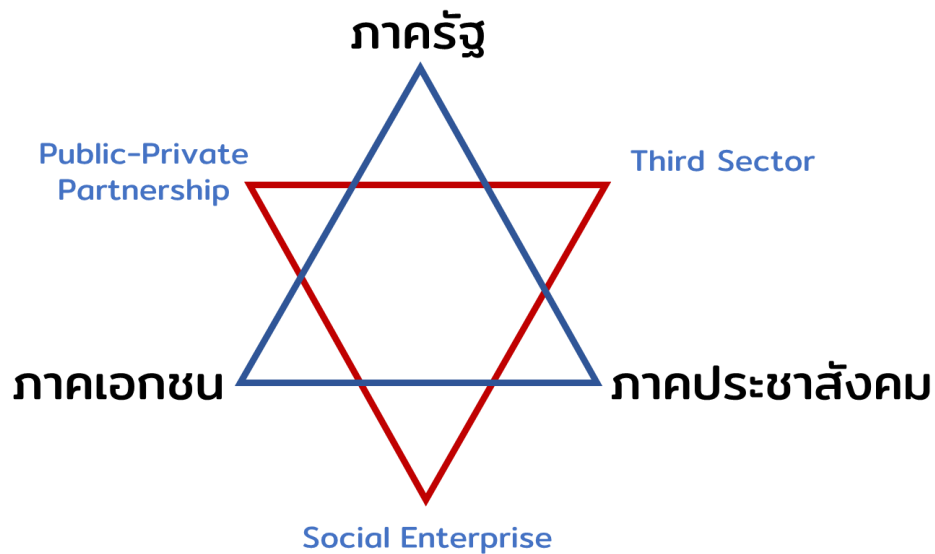
ภายใต้การบริหารจัดการเชิงรุก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาขีดความสามารถของระบบราชการให้สามารถรับมือกับพลวัตโลกอย่างน้อยใน 3 ด้านดังต่อไปนี้

- 1) ขีดความสามารถในการรับมือกับสภาวะวิกฤตอย่างทันท่วงที (Crisis Responding Capability) เพื่อตอบโจทย์ Crisis as New Normal
- 2) ขีดความสามารถในการปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้าง (Transformative Change Capability) เพื่อตอบโจทย์ Disruption as New Reality
- 3) ขีดความสามารถในการผนึกกำลังร่วมกับประชาคมโลก (Global Collaborative Capability) เพื่อตอบโจทย์ Connected World as New Landscape

กลไกร่วมบริหารจัดการ

โดยปกติ แต่ละภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จะมีบทบาทและภารกิจหน้าที่ที่มีลักษณะจำเพาะของตนเองอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อตอบโจทย์โลกหลังโควิด เราจำเป็นต้องช่วยกันออกแบบ “กลไกร่วมบริหารจัดการ” ของทั้ง 3 ภาคส่วน เพื่อที่จะทำให้การขับเคลื่อนวาระยุทธศาสตร์ “รวมไทยสร้างชาติ” เกิดสัมฤทธิ์ผลในทางปฏิบัติ (ดูรูปที่ 6)

- 1) กลไกร่วมบริหารจัดการระหว่าง “ภาครัฐ” กับ “ภาคเอกชน” ในรูปแบบของ Public Private Partnership (PPP)
- 2) กลไกร่วมบริหารจัดการระหว่าง “ภาคเอกชน” กับ “ภาคประชาสังคม” ในรูปแบบของ Social Enterprise
- 3) กลไกร่วมบริหารจัดการระหว่าง “ภาครัฐ” กับ “ภาคประชาสังคม” ในรูปแบบของ Third Sector

รูปที่ 6 : โมเดลการทำงานแบบ “ร่วมบริหารจัดการ”

กุญแจแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อน “รวมไทยสร้างชาติ” ผ่านกลไกร่วมบริหารจัดการ คือ “ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจที่มีต่อกัน” ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ประเด็นท้าทาย คือ จะทำอย่างไรเพื่อที่จะสร้าง “**รัฐที่น่าเชื่อถือ**”

รัฐที่น่าเชื่อถือเป็นรัฐที่มีความชอบธรรม (Legitimacy) มีความรู้ความสามารถ (Capabilities) และที่สำคัญที่สุด มีคุณธรรมจริยธรรม (Integrity)

คุณลักษณะของ “รัฐที่น่าเชื่อถือ” สะท้อนผ่าน

- 1) การมีนักรการเมืองที่มีคุณภาพ ภายใต้ระบบการเมืองที่มีธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และเสถียรภาพ
- 2) การมีผู้นำทางการเมืองที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และมีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาอย่างยั่งยืนในโลกหลังโควิด
- 3) การมีพิมพ์เขียวยุทธศาสตร์ประเทศที่ชัดเจน สอดรับกับพลวัตความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งจากภายนอกและภายในประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

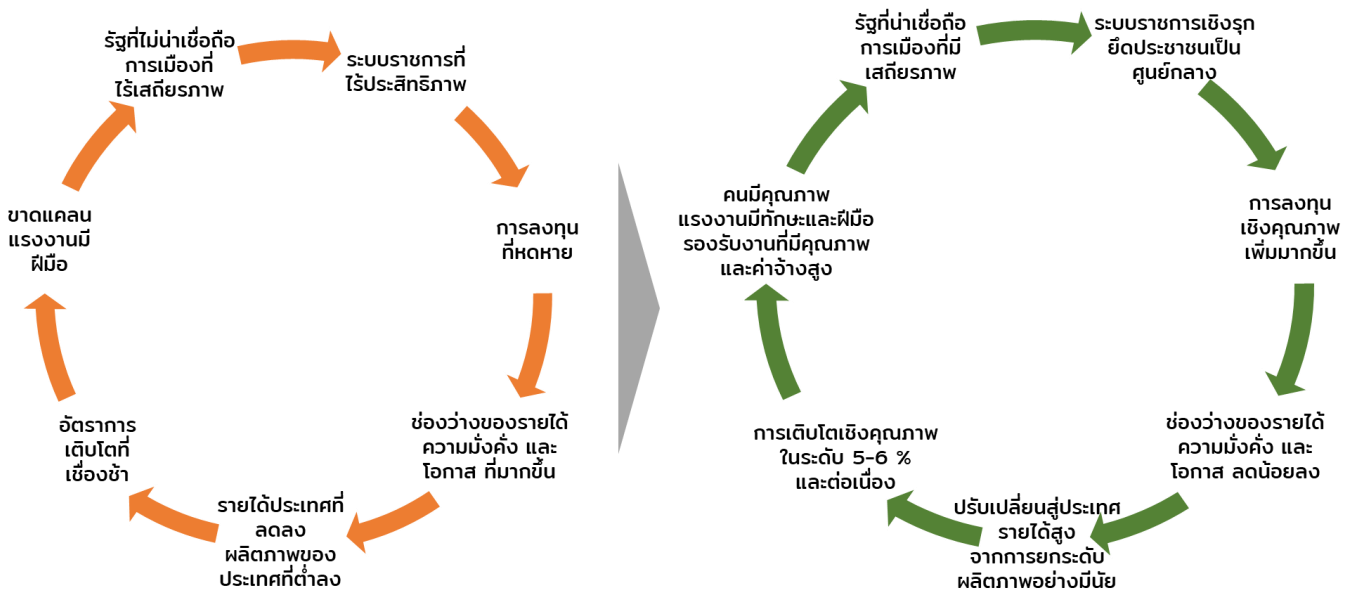
4) การมีระบบราชการ สถาบัน และกลไกในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ตรงกันข้ามกับรัฐที่น่าเชื่อถือ (Credible Government) คือ รัฐที่ไร้ความน่าเชื่อถือ (Flaky Government) รัฐที่ไร้ความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้

- 1) เกิดวงจรอุบาทว์ระหว่างการปฏิวัติรัฐประหารกับการเลือกตั้ง
- 2) ขาดความต่อเนื่องในการผลักดันนโยบายที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในระยะยาวให้เกิดผล
- 3) โอกาสในการผลักดันวาระยุทธศาสตร์และวาระปฏิรูปที่เป็น การปรับเปลี่ยนในระดับฐานรากเกิดขึ้นได้น้อย นโยบายประชานิยมจึงเข้ามาแทนที่
- 4) ความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนในโลกหลังโควิด แทบจะไม่มีเลย
- 5) ขาดโมเมนตัมของพลังร่วมบริหารจัดการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

แนวทางการขับเคลื่อน “รวมไทยสร้างชาติ” ในโลกหลังโควิด จะต้องเน้นกระบวนทัศน์การพัฒนาที่มุ่งสู่ความยั่งยืน (Sustainist Developmental Paradigm) เน้นการผลักดันยุทธศาสตร์เชิงปฏิบัติ (Strategic Pragmatism) เน้นการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงระบบ (Systemic Reform) เน้นการสร้างขีดความสามารถในการรับมือกับสภาวะวิกฤตเชิงรุก (Preventive Crisis Responding Capability) และเน้นการเติมเต็มศักยภาพและการมีส่วนร่วมบริหารจัดการของประชาชน (People Empowerment & Engagement) เป็นสำคัญ

กระบวนการทัศน์การพัฒนา พิมพ์เขียวยุทธศาสตร์ วาระขับเคลื่อนการปฏิรูป การพลิกโฉมระบบราชการ และกลไกร่วมบริหารจัดการ จะทำให้ประเทศไทยสามารถหลุดพ้นจากวงจรอุบาทว์ซึ่งนำไปสู่รัฐที่ล้มเหลว พร้อมทั้งผลักดันให้ประเทศไทยเกิดวงจรเสริมส่งการขับเคลื่อนที่สมดุลอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในโลกหลังโควิด (ดูรูปที่ 7)

รูปที่ 7 : วงจรอุบาทว์สู่รัฐที่ล้มเหลว เป็น วงจรเสริมส่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

**คำตอบที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดัก ขยับสู่ความยั่งยืน
มีอยู่แล้วใน “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”**